

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za vašo naročnino. Če Vaša naročnina potaplniškega povzročila je list Vaše sodelov. Imeti naročnino vna.

1330-43-Ko
Extrem Gorale
1116 E. 74th St.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1972.

No. 29 — Štev. 29

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 10, 1944 — ČETREK, 10. FEBRUARJA, 1944

VOLUME LII. LETNIK LII.

AMERIKANCI SE BORE ZA CASSINO

Na obeh italijanskih frontah so zavezniki proti Nemcem poslali močno zračno s'lo, da pomagajo armadam proti silovitim nemškim napadom. Bombniki pa so tudi bombardirali Verono in več železniških križišč v Severni Italiji.

Nemci se krčevito drže v Cassinu, ki je že skoro ves v razvalinah in branijo vsako ped zemlje. Amerikanci ob istem času napadajo Cassino in Monte Cassino, kjer stoji starodavni benediktinski samostan. Da pomagajo ameriški artileriji in infanteriji, so bombniki in napadalni aeroplani obstreljevali Atino, Piedmonte in Pontecorvo, ki so poglaviti kraji v obrambi Cassina.

Na rimski fronti so Mitchell bombniki dvakrat bombardirali Cisterne, ki je zelo utrjena in leži ob križišču Via Appia in železnice. Letalci so sporočili, da je bilo zadetih več poslopij, v katerih so imeli Nemci skrite rezervne tanke.

Associated Press poroča, da divja silovita bitka po višinah nad Cassinom, kjer so Amerikanci vdarili z veliko silo, da zavzamejo sovražnikovo sršeno gnezdo. Vičijski radio naznanja, da peta armada razbija utrdbu okoli Cassina s 30 tisoči vojaki, 400 tanki in silno močno artilerijo.

Zavezniški aeroplani so bombardirali železnice in ceste severno od Rima, po katerih Nemci dovažajo vojaštvo in vojni material. Med obema frontama pa so bojne ladje obstreljevale ceste in železnice in transporte.

Priznati je treba, da Nemci na fronti južno od Rima neupretno dobivajo velika ojačenja in največ po zraku. Prometne zveze severno od Rima so bile že pogosto razbite, toda Nemci jih naglo popravijo, tako, da morejo po njih pošiljati na jug vse vojne potrebščine. Zato so tudi večerjave zavezniški aeroplani v tako velikem številu zopet bombardirali ceste in železnice.

Amerikanci se zelo počasi prodirajo proti Cassinu in le pod zaščito silovitega artilerijskega ognja.

Na fronti ob Garglianu so Angleži nekoliko napredovali v gorah severno-vzhodno od Castellforte, katero mesto pa je še vedno v sovražnikovih rokah. Toda je obkoljeno.

Nemške čete na skijih so večerjave z metalci ognja napadli črto angleške osme armade pri Orsogni. Angleži pa so napadalec obkolili iz zasede, so jih 14 pobili in šest vjeli, ostali pa so pobegnili, pustec metalce ognja na bojišču. Na osrednji fronti angleške osme armade v gorovju je zapadet debel sneg, vsled česar nekaj časa ne bo posebnih bojev.

Stoletni vojni veteran umrl
Northampton, Mass. — Tukaj je umrl pred par dnevi Alphonso Witherell, zadnji tukajšnji veteran civilne vojne. Mož je bil star sto let.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno dopokiljanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

MARŠAL TITO

Najnovejša slika maršala Tita (Josipa Brozovića), vrhovnega poveljnika Jugoslovanske Osvobodilne Vojske.

TITO ZGUBIL STRATEGIČNI KRAJ

London, 8. feb. — Nova nemška ojačenja alpincev, ki so jih naciji dovedli iz Grčije, so naskočila kraj Perušić, iz katerega so se morale Titove čete umakniti v boju za kontrolo strateških in važnih prevoznih črt v zapadni Hrvaški.

Poročilo Osvobodilne vojske navaja, da se bojevanje nadaljuje.

Srditi boji so v teku po vsej liški provinci na Hrvaškem. Najbolj koncentrirano bojevanje je v okolju Senja ter v bližini Perušića, ki je padel v roke Nemcem. Nemci se polagoma pomikajo proti vzhodnemu robu pogorja Velebitov in dobivajo vedno nova ojačenja.

Prejšnja poročila iz Titovega glavnega stana se glase, da je nacijski feldmaršal Maximilian von Weichs vrgel v boj v Jugoslaviji nove čete, ki so bile z naglico poslale iz Bolgarije in Grške. Te čete hočejo zaustaviti prodiranje dveh partizanskih kolon, ki prodirata proti Senju od zapadne strani iz krajev Brinje in Zutaolva.

Mohamedanci se pridružili Titu
Maršal Tito je naznanil, da se je pridružil njegovim osvobodilnim silam mohamedanski poveljnik, ki je dobro poznan in z njim je prišlo tudi tri tisoč mož, ki se zdaj bore na strani osvobodilne vojske.

V Slavoniji so partizanski oddelki porazili motorizirano

nemško kolono ter uničili en tank.

V Žumberaku blizu Jastrebarskega na Hrvaškem so bile uničene edince nemške konjenice.

Partizani zdrobili nemški oddelek pri Brodu

V okolju Bosanski Sandžak je bil docela zdrobljen nemški oddelek in Nemci so imeli 40 mrtvih ter večje število ranjenih.

Hitlerjev nečak bo služil v amer. mornarici

William Patrick Hitler, nečak Adolfa Hitlerja, je živel zadnjih pet let v New Yorku in bo kmalu vpoklican za službovanje v ameriški vojni mornarici, kakor se je zvedelo te dni.

Mr. Hitler je bil potrjen po zdravniškem nabornem pregledu ali preiskavi in bo skoro vpoklican v aktivno službo. Kot so povedali naborni uradniki, je Patrick Hitler zelo zadovoljen, ker bo imel priliko služiti v ameriški mornarici. On se ne strinja z nazori in značajem svojega strica ter je tekom zadnjih treh let že večkrat poiskoval priti v kanadsko ali pa britsko armado, ki pa ga niso hotele sprejeti. Tudi ameriška armada ga je leta 1942 odbila, ker je po pregledu njegovih papirjev uvidela, da se gre za pravega Hitlerjevega nečaka.

Na vprašani poli je Patrick Hitler odgovoril na vprašanja glede sorodnikov, ki so služili v kakih armadi, da je služil njegov stric, Thomas J. Dowling od leta 1923—1926 v angleški zračni sili, a stric Adolf Hitler

Malinovskijeva armada obkoljuje Krivoj Rog

Rdeča armada, ki razbija nemško črto ob doljem Dnjepru, se je približala Krivemu Rogu na 12 milj in je na poti osvobodila 40 obljudenih krajev.

Rusi so v svojem prodiranju od Nikopola, ki so ga zavzeli v torek, vdarili proti zapadu in zavzeli Aleksandrovo, 12 milj jugovzhodno od Krivega Roga, ki je imel v mirnem času 197.000 prebivalcev in bo v kratkem popolnoma obkoljen.

V neposredni bližini Nikopola Rusi napadajo mesta proti severu in zapadu ter so osvobodili 10 obljudenih krajev, med njimi Labinko, dve miljji zapadno od Nikopola ter Pokrovskije, 10 milj proti jugozapadu.

V predelu zapadno od Čerkasija, kjer bo 10 nemških divizij, ko so zajete, moralo poginiti ali pa se podati, so Rusi osvobodili več krajev, med njimi Gorodišče, ki je največje mesto v tem kraju in 20 milj severozapadno od Smele.

Moskovski radio poroča tudi o velikem napredovanju na daljni severni fronti, kjer Rusi obkoljujejo Lugo, okoli katere je general Leonid A. Govorov osvobodil nad 30 krajev, med njimi Krasno goru, 16 milj severozapadno od Luge in Dolgovko, 14 milj severovzhodno od Luge.

Armada generala Kirila A. Mereckova je tudi pričela prodirati v zapadni smeri proti Lugi in je osvobodila več krajev.

S padcem Nikopola in z očiščanjem mostišča ob levem bregu Dnjepra je rdeči armadi odprta pot do Nikolajeva. 100 milj dalje proti jugozapadu ob izlivu Ingna ter do Kersona ob izlivu Dnjepra v Črno morje. Krivoj Rog je 55 milj severozapadno od Nikopola.

SAMO ŠTIRJE VOJAKI IZGUBLJENI PRI POTOPITVI ČETOVOZNE LADJE

Washington. — Izvrstna izvežbanost ter pogumnost in spretnost ameriških pomorščakov je rešila življenje 1675 ameriškim vojakom, ki so bili na ladji, katera je bila torpedirana po sovražni podmornici na Sredozemskem morju.

Kapitan E. R. Johnson, ki je bil poveljnik na ladji 'Monte-

rey, je povedal zgodbo o reševalnem delu pomorščakov in o posadke prostovoljce, ki so z rešilnimi čolni hiteli na pomoč plavajočim vojakom iz torpedirane ladje.

Parnik Monterey, ki je svoj čas prevažal potnike za neko parobrodno družbo v Californiji, je bil del konvoja, na katerem je sovražnik izvedel strahovit napad iz zraka. Tekom napada pa so bile aktivne tudi pomornice in tako je bila zadeta ladja, ki je vozila čete.

Parnik Monterey je tekom na pada dobil nalogo, da gre za deti ladji na pomoč in hiti reševati moštvo. Ladja je v zrak hudemu napadanju iz zraka srečno rešila vse moštvo, razen štirih vojakov, ki so utonili.

Rešene so bile tudi kanadske bolničarke, ki so se z vojaštvom vred vozile na ladji.

Reševalna ladja sama je bila nekoliko poškodovana, vendar ne toliko, da ne bi mogla nadaljevati svoje poti. Poveljujoči častniki so dejali, da je bilo rešeno delo eno majzvrstnejših kar so jih še imeli priliko videti.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar že danes Slovesnemu Pomožnemu Odбору.

POLJSKO-RUSKI SPOR IN ANGLIJA

Washington, 2. feb. (ONA) — Dobro podučeni krogi, ki imajo dobre zveze z Downing Street, pravijo danes da je britanska vlada zdaj pripravljena sprejeti nekakšno "popravljeno" Curzon linijo kot poljsko mejo. — Nova Poljska naj bi morda obsegala Vzhodno Prusijo in Šlezijo — angleški vladi je zdaj največ do tega, da reši zamejno vlado predsednika Mikolajczyka.

Angleški ambasador Sir Archibald Kerr se je baje vrnil v Moskvo, in sicer s takimi instrukcijami, da bo najnujno pozval sovjetsko vlado, naj zopet obnovi diplomatske odnose s poljsko vlado in povabi Mikolajczyka v Moskvo, da tam podpiše končno veljavni sporazum.

Britanska skrb za ohranitev Mikolajczyk-ove vlade v njeni sedanji obliki, in v bistvu nespremenjene, je baje utemeljena s tem, da skuša Velika Britanija ojačiti s pomočjo te vlade svoj vpliv na kontinentu Evrope po vojni. To bi bilo v skladu z naziranjem južnoafrikankega predsednika Smuth-a, naziranje, ki se zreali v njegovem "eksplozivnem" govoru z dne 25. novembra 1943, kate-

rega je imel v času, ko je nadomestoval angleškega ministrskega predsednika Churchill-a.

Cilj je torej v splošnem ta, da bi Poljska, četudi spremenjena v svoji dejanski zunanji obliki — kar bi bila posledica sprejetja Curzonove linije — vendar docela ohranila svojo politično formo iz časa pred vojno. To bi bila neposredna posledica tega angleškega kompromisnega predloga.

Znano je, da je Rusija obsojila in zavrgla poljsko zamejno vlado in izjavila, da ne more imeti ž njo nobenih "uradnih" stikov več. Vsled tega so tudi ostali diplomatični odnošaji med vladaoma sovjetske Rusije in Poljske pretrgani od lanskega meseca junija sem.

RAZMERE V NEMČIJI

London, 3. feb. (ONA) — Tuneli na evropskih železnicah so postali zatočišča in skrivališča za lokomotive. Tako skušajo zdaj Nemci ohraniti svoj železniški material in se izogniti najhujšim posledicam udaranja zavezniškega letalstva.

V mnogih slučajih so bili tuneli dozaj služili domačemu prebivalstvu kot zatočišča, a zdaj jim je vstop prepovedan, ker je ta varni kraj namenjen izključno lokomotivam.

Tudi druga poročila, ki prihajajo iz Evrope pod nemškim gospodstvom, pripovedujejo o transportnih težavah v Nemčiji. Iz Francije so Nemci odposlali novih 20.000 železniških vagonov, in to kljub temu, da grozi v zahodni Evropi invazija. Povečani so ti vagoni jedilni, spalni in potniški vozovi — Nemci so jih spremenili v bolniške vagoni, v katerih zdaj prevažajo svoje ranjence iz vzhodne fronte.

V Poznanem okraju so začeli uporabljati vojne invalide v železniški službi, kjer jih prej ni bilo dovoljeno nastaviti. Tako poskušajo Nemci popraviti obupno pomanjkanje izurjenih železniških nastavljenecv.

Uradni krogi v Nemčiji zdaj odsvetujejo civilnemu prebivalstvu selitev iz bombardiranih krajev, ker to preveč obremenjuje transportni sistem. Začeli so celo pravo propagando kampanjo v cilju, da pregovore rodine, katerih hiše so bile porušene, naj ostanejo kjer so, in ne gredo kot begunci v smeri proti vzhodu ali jugu. Ponoči pa se vendar pripetijo, da se pomikajo dolge vrste beguncev iz krajev, ki so postali cilj zavezniškega letalstva, drugam v kraje, ki leže v bližini.

HULL POZVAL FINSKO NA PREDAJO

Združene države so zopet posvarile Finsko, da bo morala prevzeti posledice, ako čimprej ne izstopi iz vojne. To je potrdil državni tajnik Hull na časnikarski konferenci, ko so tozadevna poročila najprej prišla iz Stockholma.

Finska se nikakor ne bo mogla dolgo držati, kajti ruske armade korakajo proti baltiskim državam in Finska bo popolnoma odrezana od Nemčije. Čimprej sklene mir z Rusijo, tem boljše bo za njo.

NAZGANILO

Stara zaloga zemljevidov (Atlasov) je poila. Novo zalogo bomo prejeli okrog 15. MARCA. Vsi tisti, ki so jih naročili, prosimo, da namlo potirpe.

Koljarski "Glas Naroda"

"GLAS NARODA"
VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slavog Publishing Company, (A Corporation)
Frank Faber, President; Ignaz Hude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.-; ZA ROL. LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

V SKRBEH ZA VPADNO ARMADO

Washington je v velikih skrbeh zaradi zelo dvomljivega in nepovoljnega položaja vpadne armade pri Nettunu v Italiji, kajti vojaški izvedenci so prepričani, da bodo Nemci prišli z zelo močnim in krvavim napadom. Hitler sam je ukazal feldmaršalu Kesselringu, da mora vpadno armado vroči k morju.

Z ozirom na položaj te armade se marsikdo vpraša: Zakaj armada, ki je tako zelo presenetila feldmaršala Kesselringa in ga spravila v velike težave in je tudi dosegla lepe začetne uspehe, ni maglo vdarila v notranjost dožele, da bi razbila nemške prometne črte in zasedla višine in zakaj sedaj samo mirujejo svoje postojanke in čakajo na sovražni napad?

Mnogo odgovor je na ta vprašanja, toda vsi se morejo strniti v eno samo besedo — zalaganje.

Anzio in Nettuno nimate pristanišče, ki bi bila vredna tega imena. Vojske potrebščin je treba pripeljati na suho v majhnih ladajah in čolnih, kar je še posebno zelo težavno ob slabi vremenu in ki je ravno prevladovalo skoro od časa vpadu. Zavezniki so pri vpadu imeli na izbiro dve možnosti: ali zamesti na suho in drzno vdariti, ali pa opustiti misel na suho in dobro utrditi črto, predno bi pričeli s pravo ofenzivo.

Na trefo se ni bilo mogoče posebno zanešati, kajti nek vojni poročevalec pravi, da stoji zavezniki armadi nasproti najboljše nemške čete, ki imajo najboljše orožje v Italiji; strahu ne poznajo in vdarit bodo z vso silo, kadar pride pravi čas.

Zavezniki vrhovno poveljstvo tudi zavzeta Rima ne smatra za tako veliko pridobitev, da bi kazalo doseči ta cilj z velikimi izgubami in bo zato vodilo operacije z vso previdnostjo, kakor bo kazal položaj.

Londonški listi ravno tako izražajo svoje razočaranja, zakaj se armada pri Nettunu in Anziu "ne game". Pravijo v svojih uvodnih člankih, da so zavezniki po svojih prvih lepih uspehih mogoče imalo preveč previdni.

Tako že piše "Daily Herald":

"V nasprotju z velikanskimi ruskimi uspehi je Italija razočaranje... Inicijativa je za nekaj časa prešla k sovražniku. Ne vemo pa se dovolj, da bi mogli kritizirati in presoditi položaj. Vendar pa se ne moremo ubraniti čuta, da je premissiost preveč težala na tehtnici in mogoče bi večja drznost imela uspeh."

"The Times of London" piše:

Izprašnje se, ali so bile izgubljene priložnosti tekom prve faze operacij v Italiji. Prvo vprašanje, ki je bilo stavljeno, je, če so mogoče začetni halke in gibljive čete vdrle v notranjost, potem pa bile zopet potisnjene nazaj na obrežje, toda ne izgleda skoro neverjetno — ne do tedaj, dokler niso razširile razdejanje in zmesajavo več milij po najvažnejših prometnih avazah."

"The Daily Express" pravi: "V bitki za Rim je sedaj jasno, da stvari ne gredo tako, kot bi mogli pričakovati," toda dodaja: "Kdor zna brati iz zemljevida, ne bo primerjal nalaga ruskega prodiranja čez ravne planjave z boji v italijanskih Alpah in po preplavljenih dolinah. Naš uspeh v Italiji je skoro popolnoma odvisen od števila ubitih Nemcev in ne od zavzetih milij."

Zadnja poročila iz bojev v Italiji naznanjajo, da so Nemci s svojim napadom pričeli v torek ponoči ob 2.10 in cela fronta je zagorela. Nad zavezniki mostiščem ob obrežju imajo Nemci po gorah razpostavljene težke topove, ki po svoji udarilnosti obsredujejo zavezniki postojanke v nižje ležeči pokrajini ob obrežju. Poročano je bilo, da je zavezniki armada ves čas od svojega vpadu dobila močna ojačenja na vojaštvu in velike zaloge vojnega materiala. Da bodo Nemci zastavili vse svoje sile, da zavezniki zadržujejo kolikor časa mogoče, da ne pridejo v Rim, je jasno.

Boji za Rim bodo sediti in tekla bo kri, toda pričakovati je mogoče odločitve že v nekaj dneh: ali bodo zavezniki kos svoji nalogi, da odbijejo nemške napade in sovražnika vržejo nazaj in prično s svojim prodiranjem proti Rimu, ali pa bodo doživeli novi Dunkirk, namreč, da se bodo morali odpeljati z ladjanami, kakor so tudi z ladjanami prišli.

NOVO ZALOGO PRIČAKUJEMO SREDI MARCA

NOVA IZDAJA

Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsuga sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G-L-A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

STOLETNICA SLOVENSKEGA ČASNIKARSTVA

Piše Fr. Lodur

Leta 1880, torej pred 114 leti je izšel prvi slovenski časnik "Kranjska Čbelica". Objavljene so bile v tej prvi številki Vodnikove "Pesni za poskušajo." Zato tudi smatrajo to številko slovenski zgodovinarji kot prvo in samostojno slovensko leposlovno knjigo. Tudi ostali štirje zvezki so čisto leposlovnega značaja.

V dobi pred 100 leti so Slovenci živeli že dolga stoletja pod avstrijsko vladavino, ki je na vsakem koraku zavirala vsak narodni polet. Avstrijska vlada je hotela siloma zadrževati vsak razvoj tako v političnem kakor tudi v narodno kulturnem pogledu. Niti sam Slomšek, ki je bil takrat lavanjski kanonik in vrhovni šolski nadzornik ni uspel, da bi po vzgledu češke družbe "Dietvo sv. Jana", nekake naše Družbe sv. Mohorja, mogel ustanoviti društvo za izdajanje slovenskih knjig.

Pa ne samo posvetne oblasti pač pa tudi cerkvene so se upirale slovenski tiskani besedi. Okrog leta 1838 so pri Ljubljanski trgovski komisiji razpravljali tudi o tem, da je potrebno dvigniti ljudsko izobrazbo. Da bi se to doseglo, je komisija predlagala izdajanje poljudnega časopisa v slovenskem jeziku. O tem pa se je moral izjaviti tudi Ljubljanski škofski ordinarijat. Ta je bil mnenja, da kmečki ljudje, ki delajo, ne bodo imeli časa niti volje, da bi čitali redno izhajajoče spise. Pač pa bodo radi sprejeli vsak koristen napredek, ki ga bodo opazili pri tistih, ki jim ni treba z roko delati (torej pri graščakih in župnikih). Le tem pa niso potrebni slovenski članki, ki bi jih težko kdo mogel dovolj nmljivo napisati.

Ljubljanski tiskarnar Blaznik, ki je izdal slovensko "Pratiko," je trikrat zaprosil politično oblast za dovoljenje, da bi smel izdajati slovenski časnik. Nazadnje se je zatekel v Gradec, kjer je sam nadvojvoda Jožef priporočil njegovo prošnjo.

Tako so predložili politični oblasti osnutek prvega slovenskega časnika z imenom "Kmetiške in Rokodelske Novice". List bi kmete poučeval o kmetijstvu in obrti, bo pa jim tudi v razvedrilo. Tako so napisali v svojem predlogu:

Pred sto leti, 5. julija 1843 je izšla prva številka. Urednik prvega slovenskega časnika je bil dr. J. Bleiweis.

Na Dunaju so se resno bali, da bodo "Kmetiške in rokodelske novice" od tedna do tedna vzbujale med ljudstvom zanimanje do čitanja. S tem pa bo raslo zanimanje za javne zadeve, krepila se bo zavest jezikovne in narodne skupnosti. Nove vezi se bodo sklepane in konec bo starih, lepih časov, ko se je ljudstvo slepo zapuvalo vajeptom poklenih državnih varuhov. Ti so shutili razpad Avstrije, če se narodi predramijo, ker jim niso znali praviati uodobnega skupnega, vsem enakega pravičnega ustroja.

In res so "Novice" v veliki meri dosegle to, česar se je vladala bala. Ubrale so sprva čisto vsakdanjo pot; kot redno izhajajoče gospodarski list so skibele za povzdigo kmetijstva in rokodelstva. S tem ponkom o vsakdanjih potrebah pa so razširile veselje do branja, s pesmimi, zgodovinskimi in jezikovnimi članki so budile slovensko zavednost in dramile najširše plasti naroda.

Tako so postale "Novice" ona prva vez, ki je sklenila kranjske, štajerske, koroske in primorske Slovence. Bila je eredišče in ognjišče, okrog katerega so se zbirali in šolali slovenski pisatelji, vzgajali so se domoljubi, in kjer so dobi-

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES
oziroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

vali pouka vsi stanovi. Zdrži vsi slovenske pisatelje v eno kolo, so "Novice" brez večjega hrupa zedinile Slovence.

To zedinjenje Slovencev je ravno v teh najtežjih časih največja in najdragocenejša dedščina, ki so nam jo zapustili slovenski pradedje. V tem strašnem trpljenju slovenske zgodovine nas je ta dedščina trdno povezala v jekleno celoto. Vsi nismo enaki, vsi se ne trudimo enako in tudi svojo bodočnost smo si zamislili na enakih temeljih velike Jugoslavije. Slova veže Slovence povsod, naj bodo kjerkoli. Solidarnost jih je utrdila in uvrstila. Ni špekulacij med nami vsaka poskušana intriga zadene ob zid slovenske solidarnosti. Mogoče se v prvih dneh sedanje vojne nismo vsi takoj znašli. Marsikaj smo iz domovine prinesli s seboj, česar se v prvih časih nismo mogli znebiti. Danes pa smo eno in tako mora ostati vse, dokler ne bomo prestopili meje osvobožene domovine. Malo nas je, za to je medsebojna povezanost nas vseh dvakratna potrebna. Zaradi te majhnosti se tej solidarnosti kar podzavestno poskorimo, četudi nas nihče k temu ni obvezal.

Ko praznujemo stoletnico prvega slovenskega časnika — verjetno so ta praznik praznovali doma bolj v srehi, kakor na jeziku — naj nam zadostuje ena sama želja — da bi tudi v bodoče za vsako ceno ohranili strnjene svoje vrste, pa če tudi bi bila ta strnjnost komurkoli v napotje. Samo na ta način bomo Slovenci v emigraciji vsaj do neke mere vredni tistih naporov in tistih žitev, ki jih doprinašajo naši bratje vsako uro, lačni in žejni, raztrgani in premarazeni, bolni in onemogli, ponižani in razžaljeni. Naj ne bo med nami nobenih razlik, naj nam razkrojnost drugih ne služi za vzgled. Da ima slovenska solidarnost visoko ceno nam najboljšo potrjujejo tisti, ki so tako zelo nezadevoljni z našo povezanostjo.

Današnje naše geslo naj bo: združiti vse Slovence v eno kolo, po vzgledu prvega slovenskega časnika, s katerim je slovenski rod samozavestno za dihal in s pomočjo katerega se je žele pričel zavedati svojega življenja. Marsikaj zahteva da našnja doba od nas Slovencev v tujini. Dogodki se križajo, spreverčajo in sleherni dan nam prinaša novih misli, izpopolnjuje in celo izpremenjuje načrte naše bodočnosti. Vsi vemo samo za temelj, ta je neizpremenljiv za vse in za vsakogar — Jugoslavija. Vse drugo je podvrženo stalnemu kolebanju, kakor so kolebanju podvrženi tudi časi, v katerih živimo. Vedno in ob vsakem času se prilagodi razvoju dogodkov, upoštevajoč pri tem notranje kipeenje v domovini, to je tista umetnost, katere se moramo dosledno držati, pa bo mo vedno pravo uganili. Časi so danes prenesni za kakršnokoli trmoglavost.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street
New York City

Andrej Ternovec
Spisal Ivan Albreht
Cena 50 centov

Balade in romane
3. izdaja — A. Askere
Cena 50 centov

Ko smo šli v morje
bridkosti
Spisal Rev. K. Zakrajšek
Knjiga pripoveduje, kako je Hitler nastavljal lmanoc in sanjke in pripravil "strup" za Jugoslovane in njihovo državo. Če dolgo prej kot je napadal.
Knjiga je v platnu vezana in ima 207 strani.
Cena \$2.-

Živi izviri
Spisal Ivan Matičič
Knjiga je svezvraten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.
13 poglavij — 413 strani
V platnu vezano
Cena \$2.-

Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli
Cena 50c

Ako naročite knjigo, priložite k naročilu U. S. oziroma Canadian Money Order za omenjeno svoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. znakih po 2 oziroma 3 cente.

Državlanski priročnik
(V slovensčini)
Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.
Cena 50 centov

RAZGLEDNİK

Šivati je treba za vojno

Za tako veliko vojno, kot je sedanja, je treba mnogo stvari in pred vsem obleke, tako za vojake, kot za civilno prebivalstvo, ki je bilo potegneno v strašni vojni vrlinec.

In Združene države, ki skrbijo za svojo armado bolj kot katerakoli druga država, razširja svoje dobrodelne roke čez ves svet in nudi pomoč, kjerkoli je potrebna.

Iz tega razloga je urad War Manpower Commission United States Employment Service izdal na žene in dekleta mjni poziv, da pomagajo šivati uniforme in drugo obleko za vojake, kakor tudi obleko in perilo za otroke, kar vsega zelo primanjkuje.

Ta urad pravi, da so tovarnarji pripravljeno vzeti na delo žene, ki niso še nikdar delale, ali pa ki že več let niso opravljale nobenega takega dela. Take šivalke potrebujejo na električnih šivalnih strojih, če so mogoče izdelale kako šivalno šolo ali pa so se same izveščale šivati na stroj. Druge žene so potrebne za šivanje podloge na obleke, pričevati gumbje na uniforme, razdeljevati razno blago po raznih oddelkih v tovarni, kjer šivajo obleke. Dela so vsakovrstna; pri nekaterih je treba večji del stati, pri drugih hoditi in zopet pri tretjem sedeti.

Tovarne delajo po pet ali šest dni na teden in navadno po osem ur na dan. Prav malo katera šivalna tovarna dela ponoči. Po nekaterih tovarnah in delavnicah je treba delati več kot osem ur na dan, toda plača za nadurno delo je čas in pol. To plačo dobe vsi delavci, ki delajo nad 40 ur tedno.

Pri največ delih bodo neizurjene in prične delavke dobivale plačo po 50 centov na uro. V mnogih tovarnah bodo, kadar se kaj izvečajo, pričele dobivati plačo od kosa, kar bo precej povečalo njih zaslužek.

Po nekaterih tovarnah bodo zaposleni polni čas, po nekaterih pa samo po nekaj ur na dan.

Vse ženske v okolici New Yorka, ki žele dobiti to delo, naj se prijavijo pri:

UNITED STATES EMPLOYMENT SERVICE — Needle Trades Office, na 205 Scher-

merhorn St., Brooklyn, N. Y., ali pa 225 West 34th Street, New York City.

Skrivnostni pes

V nedeljo, ko je brila ostraburja, je od nekd prišel pes na Riverside Drive pod okno pritičenega stanovanja Mrs. James Paldi. Na tem kraju burja prav posebno gospodari, toda pes ali leži na golem pločniku pod oknom, ali pa se spušta po zidu in skače proti oknu.

Mrs. Paldi ga je opazila, kako je skakal proti njenemu oknu, ko pa se je utrdil, je legel na pločnik.

Ako pride kdo mimo njega in ga hoče pogladiti, se mu umakne. Mrs. Paldi ga je enkrat spustila v vežo, toda boječ se, da bi mogoče koga vgriznil, ga je spodila na ulico; pa zopet je pričel skakati v njen okno.

Mrs. Paldi mu vsak dan pred vrata polaga nekaj hrane in vode. Obvestila je ASPCA (društvo za varstvo živali), toda, kadar je kdo prišel ponj, ga ni bilo. Čez čas pa se je zopet pokazal. Danes pa ga je uslužbenec družbe za varstvo živali po velikem trudu vjel in ga odpeljal v zavetišče za pse in mačke.

Ločitev zaradi steaka

Mrs. Leroy C. Gaess je v Chicago tožila svojega moža na ločitev zakona pod obdolžbo krutosti.

"Vedno mi je rekel, da pri našim domov preveč steaka," je tožila Mrs. Gaess sodniku. "Kadarkoli sem prišla od mesarja in prinesla velik zavitek, je zarenčal nad menoj: 'Kaj pa si zopet prinesla tako velik zavitek! Najbrže sta z mesarjem zajednili, — In nato me je navadno vdaril.'"

Sodnik je ženi dovolil ločitev zakona.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko po maga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAM KE redno.

POUČNI SPISI

Pohorske poti
Spisal Janko Glaser
Cena 50c

Angleško Slovensko Berilo
(F. J. Kern) Vezana knjiga
Cena \$2.-

Brezposelnost
Spisal Fran Erjavec
Cena 50c

Domaci živinozdravnik
Spisal Fr. Dular.—Trdo vez.
Cena \$1.50

Mlekarstvo
Spisal Anton Perc. 8 slikam.
168 strani. — Knjiga za mlekar je in farmerje v splošnem.
Cena 50 centov

Obrotno knjigovodstvo
258 strani, esana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti na stavbo, umetno in strojno knjigovodstvo ter šoležništvo.
Cena \$1.-

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopolnje brzo podpis in osebni na priobčilo... Dopolnje na državnih Slovika naj bodo v... medtem uradu najhujšanje v svojo stvaral.

Dopolnje se nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

POROKA V NEW YORKU

Imeli smo očet tako lepo, kakor se nikdar poprej. Ako žica, se zabučale orglje in med v prostora dovolj v "Glas poročnini obredi, katere je iz Naroda", bom pa opisal vse, vrisil naš gospod župnik, je naš slavni tenorist Charles Guardia zapel vedno vedno lepo pesem, Schubertovo "Ave Maria". Sv. maša je bila slovenska. Celebrant je bil domači župnik ob assistenci Rev. Jos. Čagram, kot dijakon in Rev. Frank Gabrovšek kot subdijakon.

Poročila se je naša Marie Arčul, pa saj jo vsi poznate, saj je naša prva pevka pri cerkvenem zboru že od otroških let. Pa le naj se mi dovoli opisati vso slovesnost od začetka pa do konca.

Vse se je pripravljalo in na tistem delo za vso slovesnost, naj veste, nevesta je doma a fant ženin pa nekje na Pacifiki obali, pa smo že tako naredili, da sta Atlantik in Pacifik prišla skupaj. Nevesta Marie doma, fanta ženina smo pa že dobili na kratek "dopust".

S posebnim dovoljenjem od župnika sem bil navzoč v zakristiji. Tam okrog 10. se kar prikaže v zakristiji 5 fantov vojakov, ženin in drugi, vsi enako oblečeni, vsi postavniki fantje ameriški vojaki. Dvomin, da bi bila kje taka slovenska ohect, da bi bili vsi drugi iz ameriške armade kakor takaj pri nas.

Nevesta je spremljal njen stric Mr. Frank Selak. oK se je poročna povorka začela, so možgani akordi orgel doneli lepo in mogočno koračnico "Wedding March" pod spretnimi prsti organista in pevovalje Mr. I. Hudeta. Cerkev je bila slovesno razsvetljena in oltar je bil okrašen primerno kakor gre za poroko. Razvrstile so se družice in slavostna povorka je šla proti oltarju. Iz zakristije so prihajali drugovrni ponosno vojaško, kakor pri defiliranju pred samim vojskovojskem in so se sestali z družicami pred obhajilno mizo in so nato korakali par s parom pred oltar — poslednja je prišla nevesta Marie — ki jo je izročil ženinu njen stric Mr. Selak, ki je menda v mislih sam pri sebi rekel: "Do tukaj sem jo jaz peljal, sedaj jo pa ti; Bog te žegnaj, pa dobro počuj!"

Nevestice so spremljale pred oltar prva družica Margie Caban (Selak) sestrična neveste, druga družica je bila sestra neveste Pesje Arčul, nadaljnje družice so bile sestre ženina, Sophie in Jane Wos.

Ženina Ignaca W. Wos tovariši so bili: prvi James Phyne, Frank Zaretsky, Opl. Edward Caban, William Thiem (pol ameriške armade).

Naznanilo in Zahvala

Potrim srčno naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužni vest, da je nezgodno smrt nepričakovano iztrgala iz naše srednje mladosti in nepozabnega spomina, očeta in brata

August Guardia, st.

Umrl je 13. januarja v Columbus bolnišnici v New Yorku po 6 dni trajajoči bolezni miokarda in pljučnica, v 62. letu svoje starosti. Pokopani smo ga v ponedeljek, 17. januarja iz hiše žalosti 116-04 - 120th St., So. Ozone Park, (Richmond Hill) L. I., s slovesno sv. mašo v njegovici farni cerkvi "Our Lady of Perpetual Help", na St. John's pokopališču v Brooklynu.

Tem potom se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali na strani v teh bitkih urah, vsem, ki ste postali krasne vence in cvetlice, ki ste darovali za sv. mašo, vsem, ki ste ga obiskali na metvaškem odzadu, ga spremlili k večnemu počitku, ki ste dali avtomobilne na področje in vodili pri pogrebu.

Tebi nepoznani raniki, pa bodi lahka svobodna ameriška gruda, počivaj v miru dokler gupet vid'no se nad zvezdami.

Zaljubljeni ostali:

MARY GUARDIA, soproga;
 AUGUST, ml., CHARLES, CIRIL, ANTHONY,
 WILFRED GUARDIA, sinovi;
 LEOPOLD GUARDIA, brat; MARIE PESTOTNIK, sestra.

Due 6. februarja, 1944.

ZA POMOC JUGOSLOVANSKIM NARODOM

Na željo več rodoljubov, da bi se v čikaškem mestu osnoval nekak centralni odbor kateri bi sestajal iz vseh Jugoslovancov, ki bi hoteli na kak način sodelovati in podpirati akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, in na povabilo V. Čankarja, sva šla na ta sestanek od podružnice št. 2 SANSa, predsednik Louis Volk in jaz. Ta sestanek se je vršil v nedeljo popoldne 30. januarja v hrvaški sokolski dvorani 1907 So. Racine Ave. Zastopani so bili Hrvatje, Slovenci, Srbi, Bolgari in bosanski Muslimani. Gospod Joseph N. Bazdaric je otvoril sestanek oziroma se je predložil dnevnemu red, kateri je bil soglasno sprejet. Navzoči so poudarjali pomen in potrebo takih skupnih organizacij povsod kjer je mogoče, da tako združeni podpiramo akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev in skupno prirejamo večje priredbe in shode. Po dveh urah zanimivi razpravi smo ustanovili tako organizacijo in izvolili sledeči odbor:

Predsednik Joseph N. Bazdaric, 1907 So. Racine Ave; podpredsedniki G. Rackeff, Mato Brzovic in Ando Patic; tajnik Frank Zornjak, 5606 S. Nachez Ave., Chicago, 38 Ill.; pomožna tajnika John Gottlieb in Filip Terzoeff blagajnik Jos Oblak 2049 W. Coulter St, Chicago, Ill; nadzorni odbor Helen Kušar, Frank Novosel in Luka Bubalo; publikijski odbor Lazar Todorovic, John Turk, Frank Krasic in M. Strueff.

Seje se bodo vršile vsako nedeljo več rodoljubov, da bi se v čikaškem mestu osnoval nekak centralni odbor kateri bi sestajal iz vseh Jugoslovancov, ki bi hoteli na kak način sodelovati in podpirati akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, in na povabilo V. Čankarja, sva šla na ta sestanek od podružnice št. 2 SANSa, predsednik Louis Volk in jaz. Ta sestanek se je vršil v nedeljo popoldne 30. januarja v hrvaški sokolski dvorani 1907 So. Racine Ave. Zastopani so bili Hrvatje, Slovenci, Srbi, Bolgari in bosanski Muslimani. Gospod Joseph N. Bazdaric je otvoril sestanek oziroma se je predložil dnevnemu red, kateri je bil soglasno sprejet. Navzoči so poudarjali pomen in potrebo takih skupnih organizacij povsod kjer je mogoče, da tako združeni podpiramo akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev in skupno prirejamo večje priredbe in shode. Po dveh urah zanimivi razpravi smo ustanovili tako organizacijo in izvolili sledeči odbor:

Na željo več rodoljubov, da bi se v čikaškem mestu osnoval nekak centralni odbor kateri bi sestajal iz vseh Jugoslovancov, ki bi hoteli na kak način sodelovati in podpirati akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, in na povabilo V. Čankarja, sva šla na ta sestanek od podružnice št. 2 SANSa, predsednik Louis Volk in jaz. Ta sestanek se je vršil v nedeljo popoldne 30. januarja v hrvaški sokolski dvorani 1907 So. Racine Ave. Zastopani so bili Hrvatje, Slovenci, Srbi, Bolgari in bosanski Muslimani. Gospod Joseph N. Bazdaric je otvoril sestanek oziroma se je predložil dnevnemu red, kateri je bil soglasno sprejet. Navzoči so poudarjali pomen in potrebo takih skupnih organizacij povsod kjer je mogoče, da tako združeni podpiramo akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev in skupno prirejamo večje priredbe in shode. Po dveh urah zanimivi razpravi smo ustanovili tako organizacijo in izvolili sledeči odbor:

Na željo več rodoljubov, da bi se v čikaškem mestu osnoval nekak centralni odbor kateri bi sestajal iz vseh Jugoslovancov, ki bi hoteli na kak način sodelovati in podpirati akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, in na povabilo V. Čankarja, sva šla na ta sestanek od podružnice št. 2 SANSa, predsednik Louis Volk in jaz. Ta sestanek se je vršil v nedeljo popoldne 30. januarja v hrvaški sokolski dvorani 1907 So. Racine Ave. Zastopani so bili Hrvatje, Slovenci, Srbi, Bolgari in bosanski Muslimani. Gospod Joseph N. Bazdaric je otvoril sestanek oziroma se je predložil dnevnemu red, kateri je bil soglasno sprejet. Navzoči so poudarjali pomen in potrebo takih skupnih organizacij povsod kjer je mogoče, da tako združeni podpiramo akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev in skupno prirejamo večje priredbe in shode. Po dveh urah zanimivi razpravi smo ustanovili tako organizacijo in izvolili sledeči odbor:

Na željo več rodoljubov, da bi se v čikaškem mestu osnoval nekak centralni odbor kateri bi sestajal iz vseh Jugoslovancov, ki bi hoteli na kak način sodelovati in podpirati akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev, in na povabilo V. Čankarja, sva šla na ta sestanek od podružnice št. 2 SANSa, predsednik Louis Volk in jaz. Ta sestanek se je vršil v nedeljo popoldne 30. januarja v hrvaški sokolski dvorani 1907 So. Racine Ave. Zastopani so bili Hrvatje, Slovenci, Srbi, Bolgari in bosanski Muslimani. Gospod Joseph N. Bazdaric je otvoril sestanek oziroma se je predložil dnevnemu red, kateri je bil soglasno sprejet. Navzoči so poudarjali pomen in potrebo takih skupnih organizacij povsod kjer je mogoče, da tako združeni podpiramo akcijo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev in skupno prirejamo večje priredbe in shode. Po dveh urah zanimivi razpravi smo ustanovili tako organizacijo in izvolili sledeči odbor:

S POTOVANJA

Cenjeni urednik, zopet te malo nadlegujem, ker imam nekaj novic s pota po Missouri. Izven mesta St. Louis zidajo ob cestah 67 in 61 mnogo hiš in samo moderne, ki veljajo od 10 tisoč dalje.

Okoli Bonna Terra in Flat River so svinčeni in cinkovi rudniki, pa slabo plačajo. Farmington je majhno, pa lepo mesto, toda dela tam ni. Okoli mesta Frederick je nekaj cinkovih in svinčenih rudnikov. 60 milj vstran zidajo novo mesto Greenville, ker na starem kraju mesta hoče država postaviti električno centralo. Na tem mestu pa jaz ne bi gradil mesta, ker v okolici ni drugega, kot kamen in je nemogoče napraviti kak majhen vtik za solato.

Maže sem peljal skozi Poplar Bluff, ki je lepo mesto in tudi počasi raste. Tukaj živi vojak Frank Zadrik, ki je načelnik mestne policije. Tudi v bližini živi več Slovencev, med katerimi sta najstarejša Joe Bon, ki je star 84 let, njegova žena pa 75. Tukaj živi tudi Frank Franko, ki je star 76 let. Vsi so še zdravi in primoi. Je še več Slovencev, pa ni prostora, da bi vse našel.

Obiskal sem svoje stare prijatelje farmarje, kakor Zadnika, Slanca in Hriberška in Saliha. Vsi so me dobro pogostili. Charlie pa mi je dal za pot še koline. Mislin, da je zaklal dva velika junaka, kajti mesa je bilo kot drv. Srčna hvala vsem in vam želim veliko sreče v tem letu. Steve Fabjan, Fairmont, E. St. Louis. Mo

NAŠI ZASTOPNIKI

- California: San Francisco, Jacob Laushin*
 - Colorado: Pueblo; Peter Collig; Walsenburg, M. J. Bajuk*
 - Indiana: Indianapolis; Fr. Murkic
 - Illinois: Chicago, Joseph Bevcic*; Chicago, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois); Joliet, Jennie Bamblich; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Martin Dolenc; North Chicago in Waukegan, Math Warsek
 - Michigan: Detroit, L. Plankar*
 - Minnesota: Chisholm, J. Lukancich; Ely, Jos. J. Peshet; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel
 - Montana: Roundup, M. M. Panison; Washoe, L. Champa
 - Nebraska: Omaha, P. Broderick
 - New York: Gowanda, Karl Strubsha*; Little Falls, Frank Mast*; Worcester, Peter Rode*
 - Ohio: Barberton, Frank Troha*; Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Resnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kunaše; Youngstown, Anton Kikelj
 - Oregon: Oregon City, J. Koblar
 - Pennsylvania: Bessemer, John Jevnikar; Conemaugh, J. Brezovec*; Coverdale in okolica, Jos. Paternel; Export, Louis Supancic*; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamla*, Frank Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Joseph Kerin; Imperial, Vence Paleich; Johnstown, John Polantz*; Krayn, Ant. Tauželj; Luzerne, Frank Balloen; Midway, John Znost*; Pittsburgh in okolica, Philip Progar; Steelton, A. Bren; Turtle Creek, Fr. Schifrer*; West Newton, Joseph Jovan
 - Wisconsin: Milwaukee, West Allis, Frank Skok*; Sheboygan, Anton Kolar
 - Wyoming: Rock Springs, Louis Tancbar*; Diamondville, Joe Rollich (*Zastopniki, ki imajo poleg imena *, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)
- Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katere je prejel. Zastopnike toplo spodbujamo.—Uprava "Glas Naroda"

NAROČNIK ŽE 40 LET.

Ker vidim, da mi prihaja čas poravnati naročnino, zato rejem ne čakam zadnjega dneva, rajši prej, ko naročnina poide. Tu vam pošiljam za celoletno naročnino money order \$7.00. Kot čitam čestitke k 50-letnici lista "Glas Naroda" zato rejem ne smem jaz pozabiti svoje čestitke. Čakal sem, da moj čas pride, sedaj se bliža 20. februarja, to je obletnica 40 let, ko sem se naročil na Glas Naroda. Zatorej bi želel, da bi vsi Slovenci želeli po njem, ker jaz ne morem biti brez Glasa Naroda, ker list mi je v kratek čas in v razvedrilo, zatorej ne morem biti brez njega.

Čestitka
V prigrbu vam pošiljam money order za \$7.00 na kritje celoletne naročnine za "Glas Naroda". Pri tem pa tudi pozdravljam vse osebe pri Glasu Naroda in vam želim mnogo srečnih let pri urejevanju tega lista in vam želim saj še petdeset let, da bi urejevali Glas Naroda.

S pozdravom in spoštovanjem
Jennie Mladie, Algonquin, Ill.

SMRT ROJAKINJE.

Tukaj je umrla Mrs. Mary Griffen, roj. Okoren, dne 1. februarja v starosti 32 let. Rojena je bila v Rockdale, Ill. to da tukaj je živela, odkar je bila stara 2 leti. Več let je bila učiteljica v šolah tukajšnjega okraja. Bila je članica Ameriško-Slovenskega kluba. Zaprta je moža, dve leti staro hčerko stariše in tri brate.

Julia Okoren, Boon, Mich.

ZVEST NAROČNIK

Priloženo vam pošiljam dva dolarja za list Glas Naroda; mislim, da sem vam dolžna za nazaj. Vendar izrekam moje čestitke k vašemu pomembnemu in posebno še k posebnim številki 50-letnice, ki je bila polna zanimivosti in tudi mnogo spominov.

Čestitka
V prigrbu vam pošiljam money order za \$7.00 na kritje celoletne naročnine za "Glas Naroda". Pri tem pa tudi pozdravljam vse osebe pri Glasu Naroda in vam želim mnogo srečnih let pri urejevanju tega lista in vam želim saj še petdeset let, da bi urejevali Glas Naroda.

S pozdravom in spoštovanjem
Jennie Mladie, Algonquin, Ill.

POPRAVEK.

V številki 21 "Glas Naroda" je bilo objavljeno poročilo o nenadni smrti rojaka Johna Ujčiča in pomotoma je bilo izpuščeno to: Pokojni je bil tudi soustanovnik samostojnega društva "Domovina", bil je večkratni predsednik in zelo aktiven član omenjenega prikljubljenega društva v Barbertonu, ki je pripomogol, da imamo Slovenci v naselbini svoje shajališče, oziroma Slovenski dom.

Ostajam s prijateljskim pozdravom,
Frank Troha, Barberton, Ohio

POROKA

V Hibbing, Minn. sta bila poročena po Rev. Michael Papešu Mr. Martin Fink in Mrs. Rudolf Majerle, vdovec in vdova. Sta uvidela, da je boljše, da sta dva skupaj, kakor sam zase. Obilo sreče!

LEPA SVATBA (NA OSMI V NEW YORKU)

Preteklo nedeljo, 6. februarja se je v slovenski cerkvi sv. Cirila na Osmi poročila Miss Mary Arčul, hčerka Mrs. Tessie Arčul. Za svojega tovariša skozi življenje si je izbrala Walterja Wosa, ki prihaja iz poljske družine. Oba ženin in nevesta sta bila rojena v New Yorku. Mr. Wos je pri vojakihter je nastajen v nekem taborišču v Kaliforniji, od koder se je z aeroplanom pripeljal na svojo poroko.

Njun zakon je bil zvezan pri slovesni sv. maši z leviti, katero je daroval domači župnik Rev. Pius Petrie, levita pa sta bila Rev. Franc Gabrovšek in Rev. Čagram.

Nevesta je bila zelo ljubka in ženinu jo je izročil njen stric Mr. Frank Selak.

RACIJONIRANJE ŽIVEŽA

Predelan živež — največ zelenjava, solivje in sadje — zeleno znamke G, H in J so volje: ne sedaj in propadejo 20. februarja. Znamke K, L, in M postanejo veljavne 1. februarja in propadejo 20. marca.

Meso in maščobe — rjave znamke V in W v knjižici 3, ve ljavne sedaj. Znamka X vstopi v veljavo 6. februarja in za tem ostale znamke zaporedoma vsako nedeljo.

Sladkor — znamka 30, v knjižici No. 4, dobra za 5 funtov, veljavna od 18. jan. do 31. mar.

Čevlji — znamka 18 v knjižici No. 1, in zrakovna znamka 1, v knjižici No. 3.

ANNUAL VALENTINE DANCE

Sponsored by the
NEW YORK ALL AMERICANS,
 Lodge No. 580, S. N. P. J.

At the ASTOR BAR & GRILL, 66-91 Forest Avenue, at Forest "L" Station, Ridgewood, N. Y.

Saturday Evening, February 12th, 1944

Commencing at 8 P. M.

DANCING — BOWLING and DINING

Ticket 50 cents, including Tax

MUSIC BY OUR FAVORITE

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Molitveniki

v krasni vezavi importirani iz starega kraja še pred vojno... Ko zaloga poide, je ne bo mogoče nadomestiti do konca vojne.

Slovenski:
RAJSKI GLASOVI
 Velikost 3 x 4 inč; v belem celolidu; 288 strani
 Cena \$1.25

KVIŠKU SRCE
 (šev. 415) 2 1/4 x 3 3/4 inč; 224 strani
 Cena \$1.--

Angleški: NOVA ZALOGA!
"KEY OF HEAVEN"
 Fino vezano; petovrstna izdelava; v finem usaju.
 \$1.50

Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York 11

POD SVOBODNIM SONCEM

BOMAN — Spisal: F. S. FINZGAR.

117

Iztek je pomislil. Ponosita Alanka mu je ugajala. Izpraševal je že Hune po Ljubnici, po Tunjušu. Kado, zdvojen in pobesnel, jih je pretepal z jermeni, toda ne eden ni izdal skrivnosti, kakor muta. So bila usta ujetnikov. Se vzdihnil ni nihče pod udarci. Zato mu je bila Alanka edini kazipot so Ljubnice.

"Povedal sem ti, da sem brat med brati. Če sklenejo voljaki, te nagradim za skrivnost."

Iztek je odšel pred šotor. Pred njim so se nabrali veljaki in starešine. Svarunič jim je razodel zahtevo Alanke. Spočetka je zamrmrala nejevoljna gruča. Ali končni ukrep je bil, da so poverili Izteku polno oblast.

Vrnil se je v šotor!
Govori o Ljubnici! Pripoveduj o Tunjušu, in zahtevaj nagrade!"

"Prisezi na bogove ir na ognjišče očetno, da me ne preta, da mora Tunjuš do Upravde. Šel je, Ljubnica je jokala "Prisežem!"

"Za skrivnost, katero ti povem o Ljubnici in Tunjušu, zahtevam svobodo: daš mi dva konja, enega za ježo, enega za tevor, in me odpustiš, da grem, kamor hočem. Storiš to?" "Prisegel sem!"

"Sedi in poslušaj. Tvoja sestra je ovražila mojega orla, zaljubil jo je in jo otel. Še tisto noč so pa prišli sli iz Bizanca, da mora Tunjuš do Upravde. Šel je, Ljubnica je jokala kakor joka grlica v dobruvi. Pekle so me solze te mehke ovčice in jaz sem ji pomogla, da je utekla. Zakaj od jada bi ji bile iztekle oči in zvenila bi bila kakor utrgani jaglice. Sedaj veš vse. Ali je dosegla svoj rod, ne vem. Šla pa je svoledna odtod in je izvolila rajši smrt sredi stepe kakor življenje ob Tunjušu. In tako rolim jaz sedaj svobodo in tudi smrt sredi planjave, rajši kakor sužnjost!"

"Kam je krenila? Na jug ali na sever? Povej! Ti si jo zavedla, ker ji ni znana pot! Šla je v smrt!"

"Šla je v svobodo! Zelela jo je in jaz sem ji jo dala. Daj jo tudi ti meni!"

"Tudi ti pojdeš v smrt, če prideš v stepe. Hodi z nami! Obljubim ti svobodo!"

"Tunjuš je Ljubnici penjal ta šotor, pa ga ni marala. Ne maram jaz svobode v Slovenih!"

"Tunjuš se bo maščeval nad teboj!"

"Ne bo se! Prišel je godec in velik kozelnik našega rodu. Očaral je skrivnostni napoj, katerega dam Tunjušu, če se snideva. Omami ga in mu zabriše spomin na Slovenko, o, in noj orel objame mene, svojo Alanko!"

Iztek se je naglo domislil Radovana. Pretkani očka! Resnično je tvegala glavo in prišel v Tunjuševo gnezdo.

"In kje je sedaj oni kozelnik? Ali je padel v boju?"

"Ni padel, zakaj včetaj je odjezdil od nas obdarovan in čiščen od naroda!"

Iščo jo dalje, se je razveselil Iztek.

"In Tunjuša še ni iz Bizanca?"

Alanka je pomolčala za hip.

"Da, tudi to sem prisegla, da ti povem! Na ga še. Pojdi in pripravi konja!"

Hito so privedli dva izborna hunska konja. Na enega so natovorili hrane in nekaj dragocenosti, drugi je čakal osedlan pred šotorom. Alanka je prišla iz šotora, preoblečena v hunskega fantiča, z rdečo čapko na glavi. Ženske so zagnale plač, zasnuzjeni hunski vječaki so se valjali po tleh in tulili. Alanka je zamahnila z roko proti njim in rekla:

"Ne jokajte otroci. On živi!"

Nato je prhnila kakor ptica v sedlo, konja sta zarezgetala nežna roka je krepko nategnila povodec, krasni deček je splaval po soteski in izginil.

Ko je na večer ob ognjih divjal roj vinjenih Slovenov je Iztek sklical veljake in starešine v vojni posvet. Treba je bilo hitro odločiti, ali se vrnejo domov, ali sklenejo pohod po Mezziji vsaj do Hema. Ker so bili vsi zmage pijani so sklenili soglasno, da vdrarijo v deželo Upravde in se poplačajo vsaj nekoliko za Hilbudijeve udare. Iztek in Rado sta se veselila tega navdušenja. Rado je koprnel po boju, da bi sprostil notranjo bolelost in togo za Ljubnico in se okopal v krvi. Upal je tudi, da jo dobi v kakem selu kot dekle, sinito, zasuznjeno od bizantinskih nasilnikov.

Te nade Iztek ni imel. Edini žarek upanja mu je bil Radovan. On lahko potuje svobodno, ukani kot godec karkoli. Gotovo je tudi dobrotar izvedel od Alanke, kam je krenila Ljubnica. In obrnila se je brez dvoma proti jugu. Sicer bi bili godec srečali, ko so šli nad Hune. Če je še živa, če ni zapadla kot plen divji zveri, jo izsledil Radovan, ki pozna vsa pota, vsa sela, vso pokrajino.

Toda za pohod je bil Iztek takisto navdušen. Prepričan je bil, da na hujši odpor ne naleti nikjer. Ponosen je bil, da je strl Hune, izborne vojske, dasi so mu konjenico dokaj zderetini. Ali te vrzeli je nadomestil lahko s hunskimi konji in z mladci, ki so drage volje obkeli oklepe padlih Slovenov.

Po vojnem svetu je poprosil veljake, naj prigovarjajo narodu na počitek. Razvrstil je tudi straže ob vhodu in po grebenih holmov. Kljub vabljenju starešin se tolpa ni pomirila. Celo modre veljake je potegnil s seboj val slave in noč je ginila brez pokoja.

Iztek in Rado sta sama ždela ob svitu majhnega ognja. Ležala sta vznaka na zemlji, brez besede, brez spanca na trudnih očeh. Nad njima se je božilo zvezdasto nebo, po dolini se je razlegal krič in hrup, njune misli so tiho in hrepeneče iskale Irene in Ljubnice.

V jutro so plen natovorili na konje in sužnje vzporedili v sredo. Nato so nasekali velikanske grmade, položili nanje mrtva trupla Slovenov in jih zažgali. Ob grmadah so stali obojebojni bojevniki in izlivali in metali vanje obete bogovom. Ko so grmade pojenale, se je dvignila vsa vojska iz soteske. Ranjeni so gnali plen in ujete Hune k Donavi, da bi jih takoj odvedli v gradišče. Vojska pa je krenila na jugozapad.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Koncert hrvaškega umetnika v Carnegie Hall v prid Osvobodilne vojske

Vlado Količ

V sredo zvečer 23. februarja ob 8.30 zvečer priredi poznani hrvaški umetnik na gosli Vlado Količ v Carnegie Hall na 7th Avenue in 57th St. v New Yorku velik koncert z izbranimi skladbami slavni skladateljev. Proizvajal bo tudi nekaj svojih skladb. Vstopnice se od \$1.20 do \$3.30.

Ves čisti dobiček tega koncerta bo za maršala Tita in jugoslovansko osvobodilno vojsko. Ker je ta koncert prirejen v tako vzvišen namen, je na mestu, da se ga naši rojaki vedleži v čim večjem številu.

TEKMA S ČASOM IN SMRTJO.

Izkušnja kaže, da zahteva pospravljanje razvalin in iskanje mrtevcev ter preživelih pod razvalinami dneve in tudi cele tedne dela. Spomnimo se samo na zadnjo potresno katastrofo v Bukarešti, kjer je bilo treba izkopati rove, da so prišli do ljudi, ki so bili mrtvi ali živ zakopani v kletnih prostorih. Po sličnih katastrofah nastaja počasno, toda mrzlično tekmovalje s časom in smrtjo.

Neredko se dogajajo eksplozije v rudnikih, ki podsujejo v rovih zaposlene rudarje, da nimajo nobene zveze z zunanjim svetom. Reševalna dela se začenjajo skoraj brez upanja na uspeh v skrajni napetosti zasledujejo ljudje zgoraj junaško borbo reševalcev. Često, ko je izginito vsako upanje, se oglašijo globoko pod zemljo morda slabotni udarci, ki govore, da so zasuti ljudje še živ. To daje reševalcem novih sil in včasih se primeri, da utegnejo izkopati sicer popolnoma izčrpane, toda še žive ljudi iz temnega groba.

Dne 5. junija 1688 je imel Vezuv, ki je že stoletja miroval, nenaden izbruh, in je uničil mestece Cerreto, ki so ga bili postavili nad slovite, že davno prej zasute Pompeje. Prebivalci so izgubili življenje — le nad glavo 14 letnega dečka so se nakopičile razvaline tako srečno, da je ostal živ.

Trinajst celih dni je trajalo njegovo ujetništvo, preden so ga mogli rešiti. Štiri leta pozneje je mladi človek sam opisal zgodbo svoje čudežne rešitve. Trinajst dni je prebil ob truplu nekega tovariša, ki so ga bile razvaline ubile. Tej strašni družbi sta se pridružila glad in žeja. Zejo je skušal premagati na ta način, da je lizal mrzlo kamenje, preko gladovnih muk mu je pomagalo spanje, s katerim je lahko od časa do časa omamljal svoj izmučeni organizem. Končno po trinajstih dneh je zaslišal glasove delavcev, ki so pristavovali razvaline. Imel je še toliko moči, da je mogel poklicati na pomoč. Skrbna nega ga je potem kmalu popravila.

Ta in mnoge slične zgodbe kažejo, da z reševalnim delom v podobnih primerih ne smemo odnehati, dokler nam ni dana popolna gotovost, da je res vse zaman.

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki. — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim v domovini.

O FRANCOŠKI DUŠI

Neki francoski list je objavil članek pod zgornjim naslovom izpod peresa znanega političnega francoskega pisatelja Vladimirja d'Ormesona, ki je v svojih sestavkih pred prevratom francoskim politikom vedno priporočal, naj opuste nelep navado, da omalovažujejo mlade slovanske države in da jih celo izigravajo drugo proti drugi. D'Ormesonovo politično načelo je bilo, da mora Francija pomagati slovanskim državam gospodarsko in politično, kajti le tako si bo na vzhodu pridobila močno zaslombo in podporo proti močnejšim sovražnikom. Pisec v daljšem članku analiziral tedanji položaj Francije ter razglabljal možnosti za ozdravitev francoskih prilik.

"Izgubiti vojno in biti poražen je strašno," pravi d'Ormeson. "Toliko žalosti, trpljenja in razrušenja, naposled pa še poraz! Res ni hujše preizkušnje! V svoji zgodovini smo že preživeli poraze, toda malo jih je bilo tako grozno."

Tudi drugi narodi so pretrpeli strašne poraze, vendar ne smemo niti trenutek misliti, da bi s takimi ugotovitvami znanjale strahoto našega. Ne smemo kloniti v brezdelju, marveč moramo gledati stvarnosti pogumno v oči in iz nje črpati nauk za bodočnost. Izgubiti vojno, ni smrtni udarec, ako je narodna duša ostala nedotaknjena. Narod lahko gre skozi grozne katastrofe, toda nič ga ne more zrušiti, ako ostane zvezan s svojo zemljo, ako je zvest izročilu in ako ima trdno voljo, da premaga vse težkoče.

Francija ima svoje večnostne poteze, dasi smo dopustili, da so se v teku brezumnih let lahkega življenja in razumnosti znatno skazile in izkrivile. Te poteze so last samo naše zemlje in našega naroda, ki jih je izoblikoval. Naša usodna naloga je v teh težkih dnevih, da jim vrnemo njihovo čistoto, sio in harmonijo, skratka, da ohranimo to, kar tvori že tisoč let skrivnostno francosko bistvo. Marsikdo bo rekel, da je to prirodna in lahka naloga. Res je prirodna, ni pa nikakor tako lahka, kakor se komu zdi. Ni mogoče, da ne bi razumeli dogodke, ki so se toliko let vrstili pred nami, da ne bi spoznali zablod, v katerih smo tavalili in ne pojmi nesreče, v katero smo zapadli. Eden največjih vzrokov, ki so dovedli do katastrofe, je dejstvo, da smo hudo pokvarili narodno misel. Mnogi Francozi so mešali ideološke strasti, ki nikakor niso bile naše, s problemom Francije. Vzemirjenja, ki so prihajala od daleč so omajala edinstvo domovine.

Morda so take intelektualne zmešnjave mogoče zato, ker živimo pač v revolucionarnem času. Toda naša krivda je v tent, da nismo znali podvreči

našim narodnim disciplinam onega, kar je kužno v duhovnem vretju naše dobe. Tako se je dogodila strašna nesreča. Toda mi nimamo pravice do ostajamo skrušeni in da jadikujemo, marveč moramo razmišljati o vzrokih vsega tega. Revolucija, ki pretresa en del sveta, še ni zaključena, vendar se na dejamo, da naša država ne bezašla v še večje vrtime. Iz te krize moramo rešiti svojo francosko dušo. Strniti se moramo okoli šefa države, ki predstavlja edinstvo in obnovo domovine, da nam ostane vsaj duša Francije.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Spanščina v 20-ih nalogah. — Špansko-anglična slovnica. — Spisal je R. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič pri krašana. Od prve do zadnje strani je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priprosti stopajevatni metodi vam Cortina poučaja, da se lahko naučite špansko.

To praktično učenje vam kar najmanj nezanimljivih in zapletenih slovničnih pravil ter vas učí brati, govoriti in razumeti špansko.

Cortinovo kratko metodo so celobitni učitelji, profesorji, šole, razmišljata in eksportne trgovke po celim svetu. Je praktična, priročno in neopisno.

Prodanih je bilo že nad 2.000.000 Cortinovih knjig.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. Cena je samo \$1.

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

AMERICAN FRATERNAL UNION

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25.000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti.

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

WE BOUGHT EXTRA WAR BONDS

WAR LOAN

ZNAK

4. Vojnega Posojila

NAJ BI BIL V VSAKI

Ameriški Hiši ...

POMAGAJTE NAM GA

POSTAVITI V NJO

War Finance Division, U. S. Treasury

PRIPOROČLJIVO BOŽIČNO DARILLO

The New Modern Encyclopedia

V ANGLEŠČINI

22,000 Razlag ... 1,100 Slik

Najnovejša svetovna Encyklopedia, v kateri more vsakdo kakoršnekoli poklica najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

Cena sedaj \$4.-

(Poština in zavarovalnina plačana.)

Knjiga vsebuje 1176 strani in je okusno v platno vezana. — Skoro neverjetno je, da je mogoče tako najpopolnejšo knjigo dobiti za tako zmerno ceno.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

TO KNJIGO BI MORAL IMETI TUDI VSAK DIJAK NA RAZPOLAGO